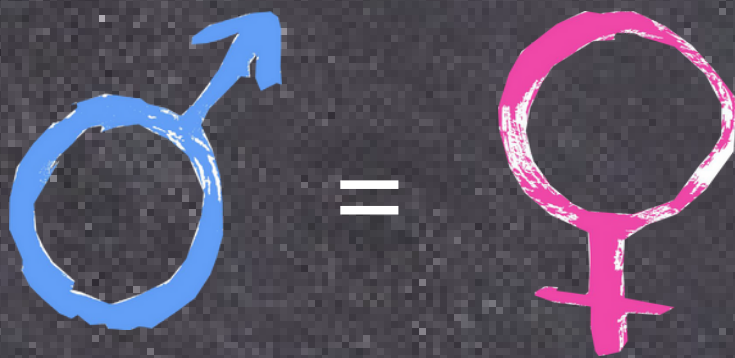

BERDINTASUNA ESKOLETAN

1. PROIEKTUAREN XEDEA

*Akonpainamendu bat gara
Ahalduntze-prozesuan
Haurrak eta gazteak'*

Aurkezten dugun programak haurrak eta gazteak gizarteratzeko prozesuan lagun egitea du helburu. Horregatik, ezagutzak, eztabaidak, jolasak eta laguntza-jarduerak sortzea proposatzen dugu, besteak beste, kontzeptuak berdintasuna sustatzen duten hizkuntza-ereduetatik lantzeko. Hezkidetzako neurriak erabiliko dira, genero-estereotipoek ezartzen duten garapen pertsonal mugatua gainditzeko eta pentsamenduan, jarreretan, jokabidean, munduaren ikuskeran eta interpretazioan aldaketak eragiteko. Haur hezkuntzan hasi eta jolasetan murgilduko gara. Sexismotik at dibertitzen gaituzten metodologia aktibo eta dinamikoen bidez jokatuko dugu, denok batera, ahaztuta lehen ez zegoela neskentzako edo mutilentzako jokorik, ez daitezen berriz ere errealitatetzat hartu hurrengo belaunaldien bizitzan. DBHrekin eta Batxilergoarekin batera pentsamendu kritikoa, kontzientzia soziala, bikote-harremanak, adikzioak, IKTak eta autoestimua eta autoezagutzaren garapena landuko ditugu. Haur-hezkuntzaren antzera, nerabeak dibertitzeko eta berdintasunean oinarrituta jarduteko, pentsatzeko eta eraikitzeke metodologia aktiboak eta dinamikoak erabiliko ditugu.

BERDINTASUNA
TOLERANTZIA
MAITASUNA
ANIZTASUNA
ASKATASUNA
ERRUKIA

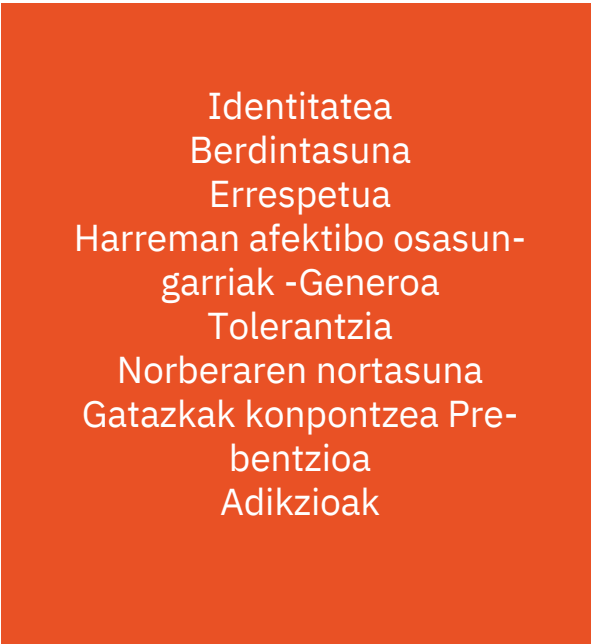
Lehen hezkuntzako maila guztietan bidaiatuko dugu. Maila bakoitzean proposamen bat dugu adinaren arabera. Proposamen horien sakontasun-maila desberdinak ere eskainiko dizkizuegu, 3 ordu, 6 ordu eta 9 orduko saioak egiteko aukerarekin.

Berdintasuna
Errespetua
Tratu ona
Jakin-mina
Askatasuna
Sexu-biografia
Beldurrik ez
Jabetza
Harremanak

Horiek izango dira mugituko gaituzten hitzak, ideiak eta jarrerak, gure izaera eta aukera-berdintasuna kontuan hartuta; ikasten, jolasten eta bizitzen ikasiko dugu, hezkidetzan elkarrekin biziz.

Ikastetxeei dagokienez, hainbat adin-tartetan antzemandako premia guztiei erantzuteko, proiektu honek jarraipena du DBHn eta Batxiler-goan. Hainbat metodologia eta jarduera erabiliko dira lan egiteko:

Identitatea
Berdintasuna
Errespetua
Harreman afektibo osasun-
garriak -Generoa
Tolerantzia
Norberaren nortasuna
Gatazkak konpontzea Pre-
bentzioa
Adikzioak

4. GAI AK ETA HELBURUAK

'Autokontzeptua eta balorazio pertsonala'

Proiektu honetan, berdintasuna eta errespetuan (sexuen artekoa, kultura-, gizarte- eta ideologia-aniztasuna) eta pertsonen askatasunean oinarritutako ekitate-harremanak lantzea landuko dugu, eta, aldi berean, erantzukidetasuna eta tratatu onen harremanak sustatuko ditugu. Autoestimua landuko da, autokontzeptua eta balorazio pertsonala bezalako kontzeptuen bidez. Bestalde, funtsezkoa da enpatia, ulermena eta entzute aktiboa bezalako gizarte- eta komunikazio-trebetasunak eskuratzea. Hori guztia hainbat gairen bidez landuko da, adin-talde bakoitzerako berariaz planteatuta:

LEHEN HEZKUNTZAKO 1. MAILA - JOKO ETA JOSTAILU EZ-SEXISTAK

2. LEHEN MAILA - LANBIDE-ITXAROPEN PAREKIDEAK

3. LEHEN HEZKUNTZA - GENERO ETA KULTURA ANIZTASUNA, IDEOLOGIKOA ETA SOZIALA

LEHEN HEZKUNTZA 4. - AUTOZAINNTZA ETA AUTOESTIMUA, ELKARTASUN-HARREMANAK ETA TRATU ONA

LEHEN HEZKUNTZA – BERDINTASUNEZKO HARREMANAK, ETXEKO ETA ZAINTZAKO LANEN BANAKETA

LEHEN HEZKUNTZA 6. - SARE SOZIALAK, BERDINEN ARTEKO TRATUA ETA AUTOBABESA

DBH 1: BERDINEN ETA BALIOEN ARTEKO HARREMANAK

DBH 2: AUTOESTIMUA, AUTOEZAGUTZA ETA AUTOPERTZEPZIOA

3. DBH - BERDINTASUNA, GIZA ESKUBIDEAK ETA BALIO POSITIBOAK

DBH 4: HARREMAN AFEKTIBOAK, AUTOESTIMUA ETA IDENTITATEA

1. BATXILERGOA - ADIKZIOAK, HARREMAN TOXIKOAK ETA NORTASUNA

BATXILERGOKO 2. MAILA - INDARKERIA, PREBENTZIOA ETA MAITASUN

Jarraian, proiektu honen bidez lortu beharreko helburu orokorrak eta espezifikoak aurkeztuko ditugu.

HELBURU OROKORRAK

Ikasleek berdintasun-balioak eskuratzea, diskriminazioa, indarkeria eta genero-desberdintasuna prebenitzen laguntzeko.

Ikasleak sentsibilizatzea eta pertsonen arteko berdintasunaren irismenarekin konprometitzea.

Ikasleek elkarrekiko errespetuan eta autoezagutzan oinarritutako harremanak izateko tresnak eta trebetasunak ikastea.

BERARIAZKO HELBURUAK

BERARIAZKO HELBURUAK

- Ikasleek jolasetan eta jostailuetan desorekak behatzeko beharrezkoak diren gaitasunak eskuratzea.
- Ikasleek enpatia, elkartasuna eta laguntasuna bezalako balio positiboen garrantzia ulertzea.
- Ikasleek aniztasuna ikuspegi positibo batetik ulertzea.

- Ikasleek oro har ikusezinak diren emakumeak ezagutzea.
- Ikasleek beren gaitasunei eta etorkizunerako itxaropenei buruz hausnartzea.
- Ikasleek genero-rolei eta -estereotipoei buruz hausnartzea.

LEHEN HEZKUNT-

LEHEN HEZKUNTZA

- Ikasleek koexistentziarekin eta aniztasunarekin lotutako terminoak ezagutzea.
- Ikasleek pertsona guztiekiko errespetu-, berdintasun- eta enpatia-jarrerak bereganatzea.
- Ikasleek gogoeta egin dezatela gaur egungo gizartean nagusi diren genero, kultura eta dibertsitate estereotipoei buruz.

LEHEN HEZKUNTZA

- Ikasleek elkartasun- eta laguntasun-balioak eskuratzea.
- Ikasleek autoestimuaeren eta norberaren maitasunaren garrantzia uler dezatela.
- Ikasleek segurtasun-, berdintasun- eta errespetu-harremanei buruz hausnartzea.

- Ikasleek laguntasun- eta enpatia-balioak bereganatzea.
- Ikasleek genero-rolei eta -estereotipoei buruzko gogoeta egitea, ikuspegi kritiko batetik.
- Ikasleek etxeko lanetan dagokien erantzukizuna ulertzea.

LEHEN HEZKUNTZA

LHKO 6. MAILA

- Ikasleek pertsonei tratatu ona ematearen garrantzia uler dezatela. Ikasleek sare sozialak modu seguruan erabiltzen ikas dezatela.
- Ikasleek sare sozialetan pribatutasuna babesteko beharrezko tresnak eskuratzea.

- Ikasleen artean lankidetzatza- eta errespetu-jarrera inklusiboak sustatzea.
- Balio positiboak eskuratzearen garrantzia ulertzea.
- Aniztasuna elementu positibo gisa ulertzea.

DBH 1

DBH 2

- Gizarte-rolei eta genero-estereotipoei buruz hausnartzea.
- Autoezagutza lantzeko guneak sortzea.

- Koexistentziarekin eta aniztasunarekin lotutako alderdiak ezagutzea.
- Besteekiko berdintasun-, errespetu- eta enpatia-jarrerak hartzea.

DBH 3

DBH 4

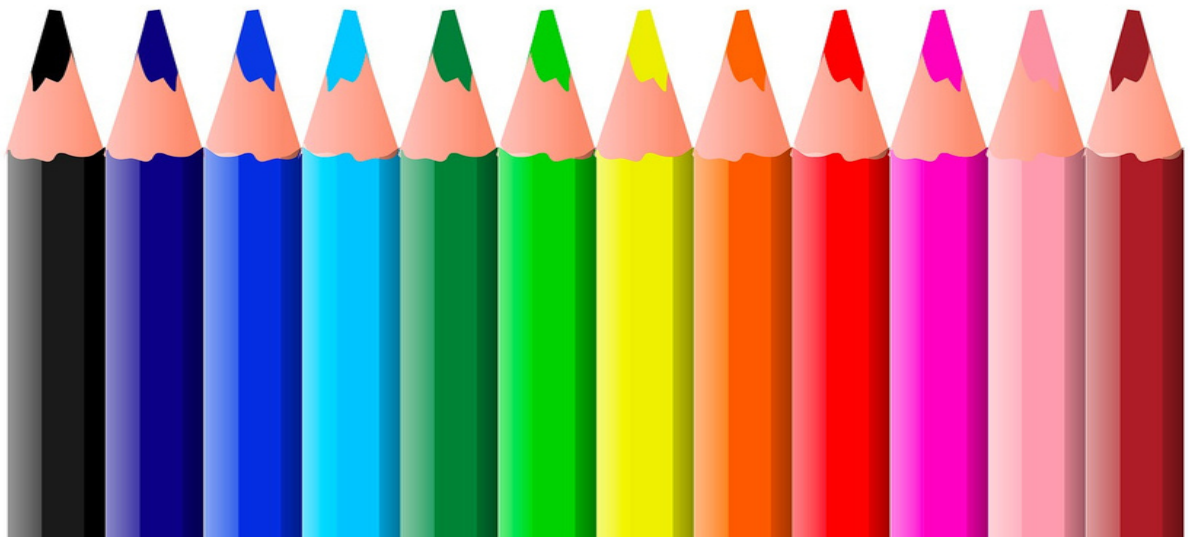
- Genero-desberdintasunei buruzko begirada objektiboa sustatzea
- Nortasuna eratzeko tresnak eta trebetasunak eskuratzea
- Harreman afektiboei, berdintasunari eta errespetuari buruz hausnartzea

- Gatazkak modu positiboan konpontzeko trebetasunak eskuratzea, indarkeriazko duktekin prebenituz.
- Identitatea eta irudi pertsonala lantzea.
- Harreman afektibo osasungarrien kontzeptua genero-indarkeria prebenitzea dela ulertzea.

BATXILERGOKO 1

BATXILERGOKO 2

- Indarkeria eta adikzioak prebenitzeko tresnak ematea.
- Mito erromantikoak lantzea.
- Harreman afektibo osasungarriak ezartzeko gaita-

5. METODOLOGIA

Lehen aipatutako helburuak lortzen saiatuko dira jarduera, joko, dinamika eta abarren bidez. Beraz, jarraian, proiektu honen abiapuntu den metodologia orokorra aurkeztuko dugu, bai eta adin-talde bakoitzaren berezko eboluzio-ezaugarrien arabera erabili beharreko metodologia espezifikoak ere.

METODOLOGIA OROKOR

Proiektu hau adin talde guztiekin gauzatutako zenbait premisa metodologiko-

METODOLOGIA AKTIBOA ETA PARTE-HART- ZAILEA

Ikasleak izango dira une oro beren ikaskuntza- eta garapen-prozesuaren protagonista: ez dira subjektu pasiboak izango, baizik eta, ahal den neurrian, subjektu sortzaileak izango dira, udalerri dinamikoaren bidez. Hausnarketa- eta ikaskuntza-prozesu osoarekiko konpromisoa hartuko dute.

METODOLOGIA EGOKITUA ETA ESTIMULATZAI-

Proposatutako jarduerak eta dinamikak adin-talde bakoitzari berariaz egokituta daude, haien ezaugarrietan eta beharretan oinarrituta. Horrela, interesa, motibazioa eta ezagutza berrien eskurapena sustatzen dituen metodologia da.

METODOLOGIA KOOPERATI- BOA

Banakako parte-hartze aktiboaz gain, ezinbestekoa da ekarpenak taldearekin partekatzea, modu kolektiboan ezagutza bat eraikitzeko, elkarrekiko ikaskuntza bat, aukerak eta esperientziak trukatzuz sustatua, batez ere zaharrenen artean.

Proiektu honekin arrakasta lortzeko, ezinbestekoa da komunikazio-prozesu eraginkorrak sustatzea maila guztietan, bai ikasleen artean, bai ikasleen eta inplikaturako profesionalen artean.

METODOLOGIA KOMUNIKATI- BOA

GENERO-IKUS- PEGIA

Hori ez da errealitatea hobeto interpretatzeko eta, beraz, gure esku-hartze proposamenak horretara egokitzeko tresna gisa bakarrik ulertu behar; errealitate hori eraldatzeko estrategia ere bada, gizarte-egoera hobetzeko eta generoen arteko bidezko harremana lortzeko konpromisoa. Gure metodologian genero-ikuspegia sartzeak aukera emango digu politikaren beharretara hobeto hurbiltzeko, esku-hartzearen kalitatea handitzeko eta gizarte demokratikoagoa eta berdintasunezkoagoa lortzen laguntzeko.

Premisa metodologiko horiek guztiak programaturako dinamika eta aktibitate batzuen bidez gauzatuko dira, baina malguak izango dira (adierazi dugun bezala, taldearen izaera eta partaidetzara egokituko baitira). Ahozko azalpen klasikoak ahalik eta gehien murriztuko dira, eta taldekako lana sustatuko da. Horretarako, giro egokia sortzeko lan egingo da, eta, beraz, haurrek askatasunez hitz egin ahal izateko gune eroso eta konfiantzazko bat bultzatuko da.

PROPOSAMEN METODOLOGIKOAK

Lehen adierazi dugun bezala, adin-taldearen arabera landu beharreko gai bakoitza bere eboluzio-unearen ezaugarrien arabera planifikatuko da (komunikazio-trebetasunak, ulertzeko eta hausnartzeko gaitasunak eta garapen ebolutiboa). Jarraian, proiektu hau planteatzeko oinarritzat hartu dugun adin-talde bakoitzaren ezaugarri nagusiak azalduko ditugu, baita ikasturte bakoitzean landu beharreko gai espezifikoak ere.

Lehen HEZKUNTZAKO 1. eta 2.

Une honetan, neskatoak munduaren ikuspegi egozentrikotik abiatzen dira. Beren eta ikaskideen jokabide on eta txarreatatik interesatzen hasten dira. Desoreka emozional txiki bat da, emozio eta emozio handikoa. Bigarren mailan, beren buruaren kontzientzia handiagoa hartzen hasten dira, eta zentzuzkoagoak eta pentsakorragoak izaten hasten dira.

Hezkuntza- eta gizarte-mailan lehen aldiz familia-eremutik kanpo elkarreragiteko gaitasuna garatzen dute, hasierako egozentrismoa pixkanaka zeregin bera egiteko aukera ematen du, amaitu arte. Horregatik guztiagatik, proposamen metodologikoak eta sentimenduak nola berarenak bezalakoak erabaki honetan oinarrituko direla esberdinak izan daitezkeela ulertuz), eta, beraz, lankidetzan ahalbidetzen dute. Familiatik kanpoko autonomia handiago horrek atxikimendu-figura maila emozionalerako independentziaren hastapena eragiten du, eta beren autoestimua eta konplexuen garapenean eragina izango duten gizarte-esperientziak sortuko dira, baita beren gizarte-trebetasunen garapenean hasiera ere.

Taldeko jolasak beste haur batzuekin nola jokatzeko modu bat dira; horrela, jolasean, haur bakoitzak interpretatzen dituen rolak ikus daitezke. Etengabeko arretarako gaitasuna hobetu egiten da lehen ziklo honetan, eta

FILM LABUR BIZIDUNAK
HAUSNARKETA GIDATUAK
PARTE HARTZEKO JOKOAK
IPUIN KONTALARIA
ANTZERKI GIDATUA
MANIPULAZIO-JARDUERAK

Lehen Hezkuntzako lehen eta bigarren mailetan landu beharreko gaiak honako

Jolasak eta jostai-
luak

Jolasa eta jostailuen erabilera (jolasa aberasten duten baliabideak) funtsezkoak dira haurren garapen egokirako. Dibertigarriak eta entretenigarriak izateaz gain, haurrei errealitatea esploratzen laguntzen dute, bide berriak aurkitzen, irudimena eta sormena garatzen, ikasten, huts egiten, huts egiten eta berriro saiatzeko, emozioak adierazten eta sentitzen.

Beraz, oso garrantzitsuak dira hezkuntza-prozesuan, garapen pertsonala hobetuko duten trebetasun positiboen garapena sustatuz.

Horregatik guztiagatik, Lehen Hezkuntzako lehen kurtso honetan joko eta jostailu ez-sexistek hitz egingo dugu; gizonen eta emakumeen beste ordezkaritza-eredu batzuez, sexu desberdinen arteko harreman onak sustatzen dituztenak; jostailu eta jolas kooperatiboez hitz egingo dugu lehiakortasuna prebenitzeko eta harremanak hobetzeko, eta berdintasuna, errespetua eta empatia bezalako balioak sustatuko ditugu horien bitartez.

Expectativas profesio-
nales igualitarias

Pertsonek lanbide bat aukeratzeko asmoa dutenean, haien aukera librea dela uste dute; hala ere, aukera hori genero-estereotipoek baldintzatzen dute; estereotipo horiek, haurtzarotik, eragina dute gure erabakietan, gure izateko moduan eta, beraz, gure bizitza bizitzeko moduan. Egileen arabera (Barbera, Candela eta Ramos, 2008), hezkuntza-sistemak genero-roletan malgutasun handiagoa islatzen duten hezkidetza-balioak transmititzen dituztenean lortuko da lanbide-dibertsifikazioa, lanbideak genero jakin batera mugatu ez daitezela.

Haurtzaroko estereotipo horiek argi eta garbi agertzen dira jostailuetan. Jostailuek genero-bereizketa argia erakusten dute, eta modu inkontzientean, haurrak erreferentzia bat jasotzen hasten dira beren generoaren arabera izan, jardun eta pentsatu behar duten moduari buruz, baita lanbideei eta gizartean duten funtzioari buruz ere. Gure asmoa, beraz, lanbide-itxaropenak berdintasunean lantzea da, genero bakoitzari esleitutako rolekiko pentsaera kritikoa sustatuko dugu, lan-eremuan, era guztietako lanbideetan, parte hartzeko eskubidea baliatu duten emakumeak ezagutaraziko ditugu eta ikusarazi egingo ditugu.

Lehen MAILAKO 3.

Adin horretan, etapa operatiboa hasten da, eta, horrela, jarduera intelektualak abegitsuagoak da, kontzeptu abstraktuagoak eta konplexuagoak ulertzeko moduan. Batera, arrazoiaren adinak garrantzia hartzen du, lehen desoreka eragiten zuten sentimenduen gainetik. Beraz, nolabaiteko Taldeko jolasak beste haur batzuekin nola jokatzeko modu bat dira; horrela, jolasean, haur bakoitzak interpretatzen dituzten sentimenduen gainetik. Beraz, nolabaiteko tuen rola ikus daitezke.

Egunkortasunaren eraketan, aurreko etapetako tresna komunikatiboa digitala gaitzen baita, baina berrikuntza horiek ez dira hain zuzen ere teknologikoak baizik eta psikologikoak esperimentatu.

Trantsizio-une bat denez, portaera anibalentea erakusten du, amaitu arte.

eta nahasia izaten da, eta helduen konportamenduak eta adin txikiagoetako erreakzioak txandakatzen dira. Gizarteratzen garenean, gizarte-trebetasunak jokoan jartzen diren hainbat egoera sortzen dira, eta, hortik, emozio desberdinak sortzen dira ikasleen artean. Emozio horiek erregulatzen dira, eta emozio horiek erregulatzeko estrategiak erakusten dira, hala nola gatazkak konpontzea, autokontrola, etab. (Ortega y Chacón-Cuberos, 2021).

Horregatik guztiagatik, proposamen metodologikoak honako honetan oinarrituko dira:

FILM LABUR BIZIDU-
NAK
HAUSNARKETA GIDA-
TUAK
ANTZERKIA JARRAIBI-
DEEKIN
MIMIKA
EGUNGO BERRIAK
MAHAI-JOKOAK

Hauek dira Lehen Hezkuntzako hirugarren eta laugarren mailetan landu beha-

Genero, kultura, ideologia eta gizarte aniztasuna

Aniztasuna aberasgarria da eta mundua kolorez ikusteko aukera ematen du. Beste pertsona bat ezagutzeko beharrak berekin dakar ezagutza eta sentsibiltatea inplikatzeko diren jarduerak bat, ohikoagoak ez diren portaerak behatzeko eta ulertzen saiatzeko jarrera eta interesa; pentsatzeko eta sentitzeko beste modu batzuk ulertzea eskatzen du, beti espero denarekin bat ez datozenak (Garcia, 1998). Eskola aniztasunari modu pedagogikoan erantzuteko sortu da, inklusioaren bidez: guztientzako eskola bat, ahalik eta garapen pertsonal handiena lortzeko. Aniztasuna errespetatzen ikastea, gure helburua ikasleak gero eta askotarikoagoa eta pluralistagoa den gizarte honetarako prestatzea da. Aniztasuna landuko dugu guztiok berdinak baina desberdinak garela pentsatuz: genero aniztasuna, funtzionala, kulturala, soziala... Aniztasunari eta berdintasunerako eskubidearen aitortzearen balioa emango diegu, askatasunaren eta aukera-aniztasunaren bidez, gure ezaugarri pertsonaletatik bereizita. Besteen-gandik bereizten gaituena onartu eta balioetsiko dugu.

Autozainketa eta autoestimua, elkartasun-harremanak eta tratua ona

Gorputza edertasunaren kanonetatik libre dagoen espazio gisa ulertu nahi dugu. Estereotipoetatik eta edertasunaren kanonetatik aldentzean, gure autoestimua eta autokontzeptua areagotuko dira, eta besteak beste erakusteko eta gu geu maitatzeko dugun modua aldatuko da. Ahaldundia sustatzean, errekonoizimendu positibora eta geure gorputzarekiko errespetua aldatuko gara. Horretarako, gure gorputzarekiko errespetuaren oinarritutako autozainketarako jarraibideak landuko ditugu, gorputza ezagutzeko eta bere aldaketaz jabetzeko jarrerak, autoestimua eta identitate pertsonalaren garapena sustatuko dugu, aniztasunaz eta bereizketarekiko errespetuaz hitz egingo dugu eta tratua onan oinarritutako harremanak landuko ditugu. Arrakasta- edo porrot-esperientzia akademikoek eragin nabarmena dute ikaslearen autokontzeptuan eta autoirudian kontrakoa baino gehiago, eta hori beste batzuen ebaluazioen edo konparazio sozialaren teoriaren bidez azal daiteke (Tajfel eta Turner, 1986).

Lehen MAILAKO

Etapan honetan arrazoiketa-prozesuak logikoak bihurtzen dira eta arazo ze- hatz edo errealei aplikatu dakizkieke. Benetan sozialak izaten hasten dira, familiarengandik independenteago bihurtzen dira eta harreman sendoagoak eta konplexuagoak ezartzen dituzte lagunekin eta berdinen taldearekin, eta emozionalki gero eta garrantzitsuagoa da lagunak izatea. Gehiago sentitzen dute bikotekideen presioa, eta pubertaroa hurbildu ahala, beren gorputzaz jabetzen hasten dira, beren irudiarekin eta elikadurarekiko arretarekin lotutako lehen arazoak agertuz. Besteen ikuspuntua ulertzen hasten dira. Horregatik guztiagatik, proposamen metodologikoak honako honetan oinarrituko dira:

FILM LABUR BIZIDUNAK TALDEKO HAUSNARKETAK INTERNETEN ERABILERA MIMIKA JOLAS DINAMIKOAK MAHAI-JOKOAK

Hauek dira Lehen Hezkuntzako bosgarren eta seigarren mailatan landu beha-

Berdintasunezko harremanak, etxeko lanen banaketa eta zaintzak

Erantzunkidetasuna benetako berdintasunaren gakoetako bat da. Hori lortzeko, funtsezkoa da estereotipo sexistarik gabeko identitatea garatzea eta justiziaren eta zaintzaren etikan, harremanen berdintasunean eta erabilera ekitatiboan oinarritutako hezkuntza ematea.

Boterea. Horregatik, gizarteak esleitzen dizkigun rola landuko ditugu, gizonak edo emakumeak garen kontuan hartuta, desberdintasunari buruzko hausnarketa sustatuko dugu eta emakumeen eta gizonen eskubide-berdintasuna aitortuko dugu. Errespetuan eta autonomia pertsonalean oinarritutako bidezko harremanak garatzearen garrantziaz hitz egingo dugu. Etxeko eta laguntzako lanen banaketari eta antolamenduari buruzko hausnarketa sustatuko dugu, funtsezko jarduerak direla aitortuz eta haurrek lan horretan aktiboki parte hartzea sartuz.

Sare sozialak, berdinen arteko tratua eta autobabesa

Beraz, gazteei gehien gustatzen zaizkien sare sozialetatik abiatuta, eskain ditzaketen aukerak eta arriskuak ulertuko ditugu, sare sozialak modu osasungarrian erabiltzeko gakoez hitz egingo dugu, teknologia berrien erabilera desegokiaren birsultatze gisa sor daitekeen jazarpenaren prebentzioa landuko dugu eta, horrekin batera, sare sozialen erabileraren, genero-berdintasunaren eta sexismoarekiko jarrera kritikoa bidez tratua ona sustatuko dugu.

Sare sozialak harremanetarako topaleku bihurtu dira berriki, gure ingurunearekin elkarreragin dezakegun eremu bat. Ezagutzarako sarbidea ere izan dute, eta, horrela, tresna boteretsua izan da. Horregatik, funtsezkoa da modu egoki eta kritikoa erabiltzen eta interpretatzen ikastea. Ikusiko dugu zer aukera eta arrisku eskaintzen dizkiguten sare sozialek erabilera egokia emateko.

DBH 1 eta 2

Nerabezaroa aldaketa-garaia da, bai fisikoa, bai psikologikoa. Nerabeak pertsona gisa finkatzen dira, eta harremanak ezartzen dituzte besteekin eta familiarekin. Oso aldi kritikoa da, non neska-mutilek bide desberdinak har ditzaketen, jasotzen duten hezkuntzaren arabera. Ikuspegi kognitibotik, aldaketa intelektual handiak gertatzen dira. Piageten teoria genetikoak zehazten du nerabezaroan, hamabi urtetik aurrera, izaera abstraktuko pentsamendua eskuratzen eta finkatzen dela, hau da, eragiketa logiko-formalekin lan egiten duena eta arazo konplexuak ebaztea ahalbidetzen duena. Pentsamendu mota horrek esan nahi du arrazoitze, hipotesiak formulatzeko, hipotesiak sistematikoki egiaztatze, fenomenoetan esku hartzen duten aldagaiak arrazoitze, aztertze eta aztertze gaitasuna izatea. Pubertaroaren etorrerarekin, aldaketa fisiologiko ugari gertatzen dira, zuzenean eragiten dutenak gorputzean, buruan eta nerabeen identitatean gertatzen diren gorputz- eta psikologia-aldaketetan. Horregatik guztiagatik, proposamen metodologikoak honako honetan oinarrituko dira:

Emakumeen artean progesterona eta gizonen artean testosterona ugaritzea da nerabeen hazkundearen eta haien sexu-garapenaren erantzulea. Horregatik guztiagatik, proposamen metodologikoak honako honetan oinarrituko dira:

**FILM LABUR BIZIDUNAK
TALDE-ERREFERENTZIAK
INTERNETEN ERABILERA
MIMIKA
JOLAS DINAMIKOAK
MAHAI-JOKOAK**

DBHko lehenengo eta bigarren mailetan landu beharreko gaiak honako hauek

Etapa honetan berdinaren arteko harremanek garrantzi handia hartzen dute

Izan ere, nerabeentzako sozializazio-talderik garrantzitsuena lagun-taldea da. Talde horren barruan, gure nerabeen identitateak eratzen dira, eta haien artean harreman afektiboak sortzen dira. Ahokatzeko, onartua izateko eta errekonozitua izateko beharrak batzuetan zaildu egiten du balioak zuzen eta positiboki eskuratzea, berdinen arteko harremanean jokabide disruptiboak eta negatiboak indartuz. Garrantzitsua da adin horietan eragina izatea funtsezko kontzeptuekin, hala nola gure nerabeek eskuratzen eta mantentzen dituzten balioekin eta harremanekin. Gure neska-mutilen nortasuna kohesionatua izatea eta pertsona eraikitzaileak, errespetuzkoak eta inklusiboak sustatzeko egokia izatea nahi badugu, horien balioak eta jarrerak lantzen hasi behar dugu.

Relaciones entre iguales y valores

Conocerse a uno/a mismo/a es la tarea más difícil y más larga que hacemos durante nuestra vida.

Somos personas racionales que cambiamos constantemente nuestra forma de ver, funcionar y actuar ante situaciones diversas. Autoconocerse para afrontar positivamente estos cambios es fundamental. La autoestima juega un papel muy importante en esta etapa. La opinión de cada adolescente se va formando según sus vivencias, su nivel de formación e información, y sus grupos de socialización. Una autoestima trabajada les ayuda a dar una opinión sincera y mantenerla, ante una situación conocida o desconocida, sin caer en la presión de grupo. Ante los cambios físicos y psicológicos que experimentan en esta etapa, la autopercepción puede ir variando.

Urte hauetan segurtasunik ezak agertu dira, eta nerabeek beren buruaz duten gorputz- eta barne-irudiak zaildu edo lagundu egingo die trantsizio-prozesuan. Horregatik, kontzeptu horiek landu behar dira gure neska-mutilei tresnak emateko eta haien hazkunde osoa sustatzeko.

DBH 3 eta 4

DBHko hirugarren eta laugarren mailetako ikasleak pubertaroan daude, eta etapa horretan gertatzen dira aldaketa fisiko gehienak. Nerabezaroan gertatzen dira, batez ere, aldaketa psikosozialak. Lehenengoa antzekoa da neska eta mutil guztietan, baina bigarrena aldaketa historiko eta kulturalen mende dago. 15 urteko gazte helduarengan jarriko dugu arreta. Bere gorputza heldutasun sexuala lortzen ari da, ikaskideen artean homogeneotasun handiagoa dago eta etapa honetan helduaren garaieraren eta pisuaren % 95era iristen dira.

Adin horretan, jokabide berekoiak nabarmentzen dira, norberaren ongizateari edo norberaren satisfakzioari lehentasuna ematen baitzaio beste pertsonen interesen aurrean. Adin horretan, beren buruarengan pentsatzen dute, eta itxura fisikoa dute kezka nagusietako bat, berdinen artean konparatzen ari baitira etengabe. Modak eta publizitateak gorputz-tereiotipo jakin bat miresten dute. Ez badute, presio horrek nahasmenduak sor ditzake, hala nola bulimia edo anorexia.

Gurasoekiko interes gutxiago dute, gizarteratzearen gune nagusia izateari utzi diotelako eta haienganako afektu gutxiago erakusten dutelako. Hala ere, heldu bat behar eta nahi dute prozesuan lagun diezaien. Oso une garrantzitsua da autoestimua, autokontzeptua eta identitatea bezalako alderdiak lantzeko, gogo-aldartea dezente aldatzen baitute eta ez baitira seguruak.

Berdintasuna, giza eskubideak Eta balio positiboak

Ohikoa da gure herrialdeko haur eta gazteek ez ezagutzea babesten eta babesten dituzten eskubideak. Ezinbestekoa da, haurren eskubideak urratzen diren egoerak saihesteko, horiek identifikatzeko eta erremedioa jartzeko ezagutzak eta tresnak izatea. Horri dagokionez, berdintasuna eta balio positiboak lantzen jarraitu behar diren bi kontzeptu dira. Ohikoa da gure egunerokotasunean desberdintasun-egoerak egotea. Nerabeak gai izan beharko lirateke detektatzeko eta irtenbide bat emateko, beren balioetan eta ezagutzetan oinarrituta. Komunitate sentimendua desagertzen ari da gizartetik, eta berekoi bihurtzen ari gara. Lanean jarraitu behar dugu pertsona inklusiboak sustatzen dituzten, berdintasunaren alde egiten duten eta giza eta haur-eskubideak defendatzen dituzten balioak transmititzeko.

Harreman afektiboak, autoestimua eta identitatea

Lehen esan bezala, nerabeen artean harreman afektiboak garatzen hasi dira etapa honetan. Autoestimua eta nortasun ona izateak harreman afektibo osasungarriak ezartzen lagun dezake. Beharrezkoa da nerabeek behar duten informazio guztia izatea haientzat negatiboak edo toxikoak izan daitezkeen egoerak edo jokabideak detektatzeko gai izateko. Autoestimua, nerabe bakoitzak bere buruarekiko duen onarpen-maila eta bere nortasunaren eraketa funtsezko elementuak izan daitezke haientzat eraikitzaileak eta positiboak ez diren jokabideak edo rolak betikotzeko. Hori dela eta, beharrezkoa da nortasuna eta ikusten dituzten egoerak prestatzen laguntzea, trebetasun, ezagutza eta informazio onekin beharrezko tresnak izango baitituzte erabakiak modu informatuan hartzeko eta gidatuak edo haientzat toxikoak diren egoerak detektatzeko.

Batxilergoko 1. eta 2.

Etapa honetan, ikasleek aztertzeko eta Adin horrekin eta bizitza osoan eskola-hausnartzeko gaitasun handiagoa dute. tuta egotearekin batera, ikasteko, lan Intuizioa erabiltzen dute erabakiak hart-egiteko eta atsedean hartzeko ohiturak zeko gida gisa, lagun onak eta txarrak hartzen dituzte, eta denbora eskaintzen bereizten jakinik. diete zaletasunei.

Epe labur eta luzerako helburuak finkatu eta betetzeko gai dira. Beren etorkizunak gehiago kezkatzen ditu, eta familia ez da etsai nagusia. Etapa horretan, hezkuntza egokiarekin, kontzientzia soziala, komunitate-sentimendua eta portaera altruistak izaten hasi ziren.

Une honetan, gogoeta egiteko behar adina trebetasun eskuratu dituzte. Jadanik bereizten dute egia eta faltsukeria, eta hainbat aukeren artean aukeratzen dute edozein arazo edo arazotan. Ideiak interesatzen hasten dira eta filosofia moralak egiten dituzte, ongia eta gaizkia bereizten dituzte. Dena zalantzan jartzen da, izaki arrazional kritiko bihurtzen dira. Horrek laguntzen du errebelde gisa ikus ditzagun. Beren jokabideari eta itxurari garrantzi handia ematen hasi ziren, bakarrak eta bereziak zirela uste baitzuten. Nor naizen galdetzen diote beren buruari.

Bigarren hezkuntzako ikastetxeak oinarrizko garapen- eta sozializazio-tesuingurua dira ikasle nerabeentzat, eta bertan igarotzen dute denbora gehiena. Herrialde indus- trializatu gehienetan, eta baita gure herrialdean ere, gazteek nerabezaroaren zati handi bat institutuko ikasleen rolari atxikita igarotzen dute (16 urte bete arte nahitaez, eta ondoren, horietako askok 18 urte bete arte). Horregatik, benetako premia dago balioetan eta berdintasunean hezteko eragin zabala eta positiboa izateko, ezagutza horiek emateko ikastetxeak erabiliz.

